

آموزش جامع بیمار پس از جراحی تومور نخاعی (Spinal Tumor Surgery)

جراحی تومور نخاعی چیست؟

جراحی تومور نخاعی عملی است که برای برداشتن یا کاهش حجم توده در داخل یا اطراف نخاع انجام می‌شود تا فشار از روی نخاع و ریشه‌های عصبی کم شود و عملکرد عصبی حفظ یا بهبود یابد.

علت انجام جراحی تومور نخاعی

وجود تومور خوش‌خیم یا بدخیم در نخاع یا ستون فقرات

درد شدید و مقاوم به درمان

ضعف یا فلج اندام‌ها

اختلال حسی (بی‌حسی، گزگز)

اختلال در کنترل ادرار و مدفوع

فشار روی نخاع (Spinal cord compression)

علائم قبل از جراحی

درد شدید گردن یا کمر

انتشار درد به اندام‌ها

ضعف دست یا پا

اختلال تعادل و راه رفتن

بی‌حسی یا گزگز

بی‌اختیاری ادرار یا مدفوع (در موارد شدید)

مراقبت از زخم و پانسمان

اصول کلی

شستشوی دست قبل و بعد از تماس با زخم

تمیز و خشک نگه داشتن پانسمان

عدم دستکاری بخیه‌ها

بررسی روزانه زخم از نظر:

قرمزی

ترشح

تورم

بوی بد

تعویض پانسمان

فقط با تکنیک استریل

استفاده از گاز استریل

در صورت هرگونه سوال به کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف مراجعه کنید

شماره تماس مستقیم جهت مشاوره: 05138042027

عدم استفاده از مواد غیرتجویزی (بتادین طولانی مدت یا پماد خودسرانه)

تعویض در صورت خیس یا آلوده شدن

انجام توسط پرستار یا طبق آموزش دقیق

استحمام

تا زمان اجازه پزشک، زخم نباید خیس شود

پس از تأیید پزشک: دوش کوتاه با آب ولرم

عدم استفاده از وان، استخر یا جکوزی

عدم مالش محل جراحی

خشک کردن کامل محل زخم پس از حمام

فعالیت و خودمراقبتی

اصول مهم

حفظ وضعیت صحیح ستون فقرات

استفاده از بریس یا کمربند طبی در صورت تجویز

اجتناب از حرکات ناگهانی

فعالیت‌های مجاز

✓ راه رفتن سبک و تدریجی ✓ تغییر وضعیت آهسته ✓ تمرینات فیزیوتراپی طبق دستور

فعالیت‌های ممنوع

X خم شدن یا چرخش شدید ستون فقرات X بلند کردن اجسام سنگین X نشستن طولانی X رانندگی تا اجازه پزشک

تغذیه

رژیم پروتئین برای ترمیم بافت

مصرف میوه و سبزیجات تازه

مایعات کافی

جلوگیری از یبوست (فیبر بالا)

مصرف غذاهای حاوی کلسیم و ویتامین D

کنترل درد

مصرف داروهای مسکن طبق دستور

استفاده از وضعیت مناسب بدن

استراحت کافی

پرهیز از فعالیت‌های تشدیدکننده درد

نشانه‌های خطر (اورژانسی)

ضعف یا فلج جدید در دست یا پا بی‌اختیاری ادرار یا مدفوع جدید درد شدید و غیرقابل کنترل تب بالای 38 درجه

ترشح چرکی از زخم قرمزی و تورم شدید محل جراحی اختلال راه رفتن ناگهانی بی‌حسی پیشرونده

در این موارد مراجعه فوری به اورژانس ضروری است.

عوارض احتمالی جراحی تومور نخاعی

آسیب عصبی (ضعف یا فلج)
عفونت زخم یا نخاع
خونریزی
نشت مایع مغزی-نخاعی (CSF leak)
درد مزمن
بی‌ثباتی ستون فقرات

مراقبت‌های عصبی

بررسی قدرت اندام‌ها
توجه به تغییر حس
کنترل راه رفتن
گزارش هر تغییر جدید عصبی

استحمام

فقط پس از اجازه پزشک
عدم تماس مستقیم آب با زخم در مراحل اولیه
خشک کردن کامل محل جراحی

مراقبت از پانسمان

استریل نگه داشتن
تعویض در صورت آلودگی
عدم دستکاری توسط بیمار
بررسی روزانه زخم

پیگیری‌های پزشکی
ویزیت منظم جراح مغز و اعصاب
MRI یا CT کنترل
فیزیوتراپی
ارزیابی عملکرد عصبی

آموزش‌های ضروری هنگام ترخیص

✓ مراقبت از زخم و بخیه ✓ محدودیت‌های حرکتی ✓ مصرف داروها ✓ علائم خطر عصبی ✓ زمان شروع فعالیت ✓ تغذیه مناسب ✓ پیگیری‌های بعدی

منابع علمی مورد استفاده

1. Youmans & Winn Neurological Surgery
2. Schmidek & Sweet Operative Neurosurgical Techniques
3. Greenberg's Handbook of Neurosurgery
4. Bradley's Neurology in Clinical Practice
5. Campbell's Operative Orthopaedics (Spine section)
6. Brunner & Suddarth's Medical-Surgical Nursing
7. American Association of Neurological Surgeons (AANS) Spine Tumor Information
8. NINDS Spinal Cord Disorders
9. NICE Spinal Surgery Guidelines
10. UpToDate Patient Education – Spinal Tumor Surgery